

Aneks 2. Regulamin funkcjonowania Zgromadzeń Biskupów w diasporze prawosławnej

Tekst przyjęty przez IV Wszechprawosławną Konferencję Przesoborową
(Chambésy 2009)¹

Artykuł 1

1. Wszyscy prawosławni biskupi z każdego z regionów określonych przez IV Wszechprawosławną Konferencję Przesoborową, którzy znajdują się w jedności kanonicznej ze wszystkimi świętymi autokefalicznymi lokalnymi Kościołami prawosławnymi, stanowią Zgromadzenie Biskupów.

2. Członkami Zgromadzenia Biskupów są również ci biskupi prawosławni, którzy nie rezydują w danym regionie, ale wykonują swoje obowiązki pastoralne w parafiach tego regionu.

3. Biskupi będący w stanie spoczynku lub też przebywający z wizytą w regionie, o ile wypełniają warunki wyrażone w paragrafie 1, mogą być zaproszeni do uczestnictwa w Zgromadzeniu, ale bez prawa głosu.

Artykuł 2

1. Celem Zgromadzenia Biskupów jest okazywanie jedności Kościoła prawosławnego, promowanie współpracy pomiędzy Kościołami

¹ Tekst franc.: *Quatrième Conférence Panorthodoxe Préconciliaire, Règlement de fonctionnement des Assemblées épiscopales dans la diaspora orthodoxe*, [w:] *Synodica XII*, s. 261–265.

we wszystkich obszarach życia pasterskiego, jak też utrzymywanie, zachowywanie i rozwijanie działań wspólnot, które należą do prawosławnych kanonicznych biskupów regionu.

Artykuł 3

1. Zgromadzenie Biskupów będzie posiadać Komitet Wykonawczy złożony z pierwszych biskupów z każdego kanonicznego Kościoła w regionie.

Artykuł 4

1. Zgromadzenie Biskupów i jego Komitet Wykonawczy posiadają przewodniczącego, jednego lub dwóch wiceprzewodniczących, sekretarza, skarbnika. Zgromadzenie może powołać też inne osoby do pełnienia różnych funkcji.

2. Przewodniczącym zostaje z urzędu pierwszy spośród hierarchów Patriarchatu Ekumenicznego, a w razie jego nieobecności kolejny według porządku dyptychów. Przewodniczący Zgromadzenia Biskupów zwołuje zebrania Zgromadzenia, kieruje jego pracami i przewodniczy współcelebracji. Przewodniczący (lub też inny członek Zgromadzenia Biskupów, wyznaczony przez przewodniczącego) przedstawia organom państwa, społeczeństwu lub innym organizacjom religijnym wspólną pozycję Kościoła prawosławnego regionu dotyczącą zagadnień, których omówienie w czasie zebrania Zgromadzenia Biskupów zakończyło się podjęciem jednoślonej decyzji.

3. Wiceprzewodniczącego lub wiceprzewodniczących wyznacza się z urzędu spośród biskupów pochodzących z kolejnych Kościołów w dyptychach. Sekretarze, skarbnik i inne odpowiedzialne osoby wybierani są przez Zgromadzenie i nie muszą być biskupami.

Artykuł 5

1. Do kompetencji Zgromadzenia Biskupów należy:

a) dbanie i przyczynianie się do utrzymania jedności Kościoła prawosławnego danego regionu, w jego działaniach teologicznych,

eklezjologicznych, kanonicznych, duchowych, charytatywnych, edukacyjnych i misjonarskich;

b) koordynowanie i zachęcanie do działalności dla wspólnego dobra w sprawach związanych z duszpasterstwem, katechezą, życiem liturgicznym, wydawnictwami religijnymi, mediami, edukacją kościelną itp.;

c) utrzymywanie stosunków z innymi Kościołami chrześcijańskimi i innymi religiami;

d) wszystko, co wymaga zaangażowania Kościoła prawosławnego w jego relacjach ze społeczeństwem i władzami publicznymi;

e) przygotowanie projektu organizacyjnego dla prawosławnych danego regionu na bazie kanonicznej.

2. Tak zdefiniowany zakres kompetencji nie może w żadnym przypadku kolidować z diecezjalną odpowiedzialnością każdego biskupa ani też ograniczać praw jego Kościoła, włącznie z tym, co dotyczy relacji tego Kościoła z organizacjami międzynarodowymi, władzami publicznymi, społeczeństwem, mediami, innymi wyznaniem, organizacjami międzynarodowymi i międzywyznaniowymi, jak również z innymi religiami.

W kwestiach dotyczących konkretnych zagadnień lingwistycznych, edukacyjnych i pastoralnych danego Kościoła Zgromadzenie Biskupów może również współpracować z władzami kościelnymi tegoż Kościoła, tak aby różnorodność tradycji narodowych potwierdzała jedność prawosławia we wspólnocie wiary i związku w miłości.

Artykuł 6

1. Zgromadzenie Biskupów przyjmuje i rejestruje wybory biskupów regionu, jak również ich odniesienie do świętych prawosławnych Kościołów autokefalicznych.

2. Zgromadzenie Biskupów sprawdza i określa statut kanoniczny lokalnych wspólnot regionu, które nie mają odniesienia do świętych prawosławnych Kościołów autokefalicznych.

3. Zgromadzenie powinno rejestrować wszystkie osądzenia wobec duchownych, wydane przez ich biskupów, po to by osądzenie

to było skuteczne dla wszystkich prawosławnych Kościołów regionu.

Artykuł 7

1. Zgromadzenie Biskupów zwoływane jest przez przewodniczącego co najmniej raz w roku. Może ono zbierać się tyle razy, ile Komitet Wykonawczy uzna to za konieczne, lub też na umotywowaną pisemną prośbę jednej trzeciej członków Zgromadzenia.

2. Komitet Wykonawczy zbiera się raz na trzy miesiące lub też w razie potrzeby zwoływany jest przez przewodniczącego; może też być zwołany na pisemną umotywowaną prośbę jednej trzeciej członków.

3. Wezwanie na Zgromadzenie, jeżeli nie zachodzą wyjątkowe okoliczności, jest wysyłane z dwumiesięcznym wyprzedzeniem, a dla Komitetu Wykonawczego z tygodniowym wyprzedzeniem. Dołączany jest do nich porządek obrad oraz stosowne dokumenty.

4. Porządek obrad powinien być przyjęty na pierwszej sesji Zgromadzenia i może on być zmieniony jedynie uchwałą podjętą bezwzględną większością obecnych członków.

Artykuł 8

1. Niezbędne quorum dla Komitetu Wykonawczego wynosi dwie trzecie członków, natomiast dla Zgromadzenia wymagana jest bezwzględna większość członków, włącznie z przewodniczącym.

Artykuł 9

1. Prace Zgromadzenia Biskupów odbywają się zgodnie z zasadami soborowej tradycji prawosławnej pod przewodnictwem przewodniczącego, który bierze na siebie również odpowiedzialność za wypełnienie podjętych decyzji.

Artykuł 10

1. Decyzje Zgromadzenia Biskupów podejmowane są jednogłośnie.

2. Jeśli chodzi o zagadnienia o szerszym znaczeniu, które według Zgromadzenia Biskupów wymagają analizy na poziomie wszechprawosławnym, przewodniczący Zgromadzenia zwraca się do patriarchy ekumenicznego o nadanie sprawie dalszego biegu zgodnie ze stosowaną praktyką wszechprawosławną.

Artykuł 11

1. Uchwałą Zgromadzenia Biskupów mogą być powoływane Komisje do spraw pastoralnych, finansowych, edukacyjnych i in., którym przewodniczyć będzie biskup – członek Zgromadzenia.

2. Członkowie tych Komisji, duchowni lub świeccy, nominowani są przez Komitet Wykonawczy. Ponadto do uczestnictwa w Zgromadzeniu lub Komitecie Wykonawczym mogą być zapraszani bez prawa głosu doradcy lub eksperci.

Artykuł 12

1. Zgromadzenie Biskupów może ustanowić swój własny wewnętrzny regulamin, który miałby na celu uzupełnienie i przystosowanie powyższych przepisów do potrzeb regionu, z poszanowaniem prawa kanonicznego Kościoła prawosławnego.

2. Wszystkie zagadnienia o charakterze prawnym i finansowym dotyczące funkcjonowania Zgromadzenia są regulowane przez prawo cywilne krajów regionu, w którym członkowie Zgromadzenia wykonują swoją posługę jurysdykcyjną.

Artykuł 13

1. Ustanowienie nowego Zgromadzenia Biskupów, podział lub zniesienie istniejącego Zgromadzenia Biskupów lub też połączenie dwóch lub więcej Zgromadzeń dokonywane jest wyłącznie uchwałą podjętą przez synaksę zwierzchników Kościoła prawosławnego, na prośbę jednego z Kościołów lub przewodniczącego jednego ze Zgromadzeń Biskupów skierowaną do patriarchy ekumenicznego.

Z francuskiego przełożył ks. Andrzej Kuźma